

D ů v o d y:

Podle § 396 c. ř. s. jest, byl-li prvý rok zameškán žalovaným, za pravdivý pokládáti skutkový přednes strany k roku se dostavivší, pokud není arcit' vyvrácen důkazy po ruce jsoucími, a na tomto základě rozhodnouti podle žalobcova návrhu o žalobní žádosti rozsudkem pro zmeškání. Povinností dostavivšího se žalobce je však, by uvedl v žalobě a přednesl vše, co opodstatňuje nebo podporuje jeho návrh, chce-li, by jeho návrhu na vydání rozsudku pro zmeškání žalovaného bylo podle prosby žalobní vyhověno. Ukáže-li se, že z přednesených skutečností nelze právně vyvozovati žalobní nárok, zamítne podle toho soud žalobu zcela nebo z části. V souzeném případě přednesla žalobkyně ústy svého právního zástupce žalobu shodně s písemným jejím vyhotovením, aniž doplnila nebo opravila přednes žalobní v tom směru, že faktura byla splatna dne 31. prosince 1931 (a nikoli dne 31. prosince 1932, jak jest v žalobě uvedeno); k opravě té byla žalobkyně netoliko oprávněna, nýbrž i povinna, chtěla-li, by bylo uznáno podle žalobní prosby. Neučinila-li tak, nemůže nyní vytýkati, že šlo jen o chybu ve psaní, kterou měl soud opravit podle § 419 c. ř. s. Podle tohoto zákonného místa může totiž soud opravit jen chyby ve psaní nebo v počtech nebo jiné patrné nesprávnosti ve s v é m r o z s u d k u nebo v jeho vyhotovení. Není však věcí soudu, by opravoval případné chyby v žalobě, ve které nutno podle §§ 177 až 179 a 226 c. ř. s. po skutkové stránce vyznačiti přesně vše, čeho je třeba, by uplatněný nárok ze skutkového děje vyplýval jako přesný logický závěr. Zanedbala-li žalobkyně tuto povinnost, jde to na její vrub. Opačný názor dovolatelky odporuje přesnému doslovu § 396 c. ř. s. Jasný a určitý údaj žaloby, že faktura byla splatná dne 31. prosince 1932, nemůže býti vyvrácen dalším tvrzením žaloby, že prodlením žalovanou stranou zaviněným trpí žalobkyně škodu a že jde o dluh, který jest splatný, když opak toho byl z údaje o splatnosti faktury zřejmým. Pokud míní konečně dovolatelka, že zažalovaná pohledávka měla býti uznána za splatnou alespoň dnem podání žaloby, t. j. dne 28. září 1932, prezírá, že tento názor nemá v zákoně opory, naopak jest v rozporu s údajem žalobním, podle něhož byla faktura splatnou 31. prosince 1932.

Čís. 12674.

Přípustnost pořadu práva pro nárok dráhy proti podnikateli provozu autobusy o zvýšení jízdného vzhledem k dohodě, jíž se podnikatel zavázal dráze, že nesníží jízdné pod určitou výši.

(Rozh. ze dne 6. června 1933, R I 406/33.)

V roce 1923 domáhala se žalovaná firma koncese pro periodickou dopravu osob autobusy na trati L.—J. Politický úřad činil udělení koncese závislým na souhlasu místní dráhy, vedoucí rovnoběžně s navrhovanou autobusovou tratí. Dráha se pak dohodla se žalovanou firmou, že jízdné na autobusové trati bude nejméně dvakrát vyšší než jízdné na souběžné železniční trati. Ježto napotom žalovaná firma snížila jízdné

značně pod jízdné druhou třídou vlakem, žaloval ji československý stát (po sestátnění místní dráhy), aby byla uznána povinnou upravití na oné autobusové trati L.—J. jízdné tak, aby činilo nejméně dvojnásobek obdobného jízdného druhé třídy na železnici z L. do J. K námitce nepřipustnosti pořadu práva soud první stolice žalobu odmítl.

D ů v o d y: Jde o nárok veřejnoprávní. Nerozhoduje, zda dráha nárok nabyla soukromně právní smlouvou, protože nikoliv povaha nabývání nároku jest směrodatnou, nýbrž povaha uplatňovaného nároku sama (rozh. čís. 8049 sb. n. s.). Podle odst. 9 koncesní listiny podléhá žalovaná živnostensko-policejní úpravě podle § 54 odst. (2) živn. řádu, podle odst. 8 musí žalovaná živnostenskému úřadu předložit jízdní řád a sazebník, jež úřad musí schvalovati. Z toho plyne, že bez souhlasu živnostenského úřadu žalovaná jízdné nesmí zvýšiti ani snižovati. Jestliže se žalovaná zavázala soukromé dráze, že udrží své jízdné na dvojnásobné výši jízdních cen druhé třídy na dráze, nelze toto ujednání jinak vykládati a prováděti než za předpokladu, že toto ujednání bude pokaždé schváleno živnostenským úřadem. Žalovaná strana ani netvrdí, že živnostenský úřad zakazoval žalované snížení jízdného. Má-li tedy žalobce za to, že snížením jízdních cen jsou dotčena jeho práva ze smlouvy ze dne 1. srpna 1923, musí prosaditi svůj nárok prostřednictvím živnostenského úřadu. Neboť soudní rozsudek nemůže nikoho odsouditi k plnění, které bez souhlasu správního úřadu nemůže konati, protože by jinak zasahoval rozsudek do nařizovací moci politických úřadů. Jest přihlédnouti k důsledkům, jaké by měl v souzeném případě rozsudek. Rozsudek by byl podle § 1 čís. 1 ex. ř. exekučním titulem, žalobce mohl by vésti exekuci podle § 354 ex. ř., žalovaná by následkem exekuce zvýšila jízdné podle doslovu rozsudku, musila by však podle § 8 konc. listiny předložit sazebník politickému úřadu k schválení. Pro případ, že by schválení bylo odepřeno, nesměla by svévolně zvýšiti jízdné, protože by se jinak vydala potrestání správní cestou, po případě nebezpečí ztráty koncese. Z tohoto stavu nouze není východiska, avšak i tato úvaha dotvrzuje, že v daném případě nepřísluší soudu rozhodovati o uplatňovaném nároku. **R e k u r s n í s o u d** zamítl námitku nepřipustnosti pořadu práva. **D ů v o d y:** Udělení koncese pro periodickou dopravu osob autobusy jest sice aktem správním, avšak úmluva, která se stala roku 1923 mezi žalovanou stranou a společností místní dráhy co do výše jízdného jest aktem soukromoprávním. Mezi stranami nebylo poměru veřejnoprávního a přísluší proto rozhodovati o platnosti a neplatnosti soukromoprávního závazku řádným soudům. Otázkou, zda snad sazby soudem stanovené v rozsudku budou museti býti schváleny pro žalovanou stranu ještě živnostenským úřadem, netřeba se v řízení sporném zabývati.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

O přípustnosti pořadu práva rozhoduje jen povaha uplatňovaného nároku, zda jest nárokem soukromoprávním čili nic, jakž vysloveno bylo v rozhodnutí čís. 8049 sb. n. s., jehož se stěžovatelka dovolává.

Žalobce opírá žalobní nárok o d o h o d u mezi žalovanou a společností místní dráhy, podle níž se zavázala žalovaná k tomu, že jízdné na její automobilové trati musí činiti nejméně dvakrát tolik, jako jízdné druhé třídy na oné místní dráze, jinými slovy, že nesníží jízdné pod tuto hranici. Nemůže býti pochyby o tom, že žalovaná jako soukromý povozník měla právo sama určit výši jízdného, při čemž jest nerozhodné, zda k tomu potřebovala svolení živnostenského úřadu. Nebylo tedy ani právo, k jehož omezení se zavázala smlouvou, povahy veřejnoprávní, tím méně pak nárok, který žalobce jako právní nástupce druhého smluvníka měl z této smlouvy. Pro názor prvního soudu, který sdílí též stěžovatelka, že žalobce musí prosaditi svůj nárok prostřednictvím živnostenského úřadu, není v zákoně podkladu, poněvadž k rozhodování o nároku tkvícím ve smlouvě, kterou slíbila žalovaná ve prospěch právní předchůdkyně žalobcovy něco činiti neb opomenouti (§ 861 obč. zák.), která se řídí podle předpisů 2. oddílu druhého dílu občanského zákona a o které stěžovatelka sama připouští, že jest soukromoprávní, není povolán tento úřad, nýbrž podle § 1 j. n. řádný soud. Otázka, zda žalovaná obdrží svolení živnostenského úřadu, není předmětem žaloby a jest pro rozhodnutí o námitce bez významu. Jest proto také mylný názor prvního soudu, že by rozsudek vyhovující žalobě zasahoval do nařizovací moci politického úřadu. Zda rozsudek vyhovující žalobní prosbě by byl vykonatelným exekučním titulem, jest pro otázku přípustnosti pořadu práva, o kterou tu jediné jde, nerozhodné.

Čís. 12675.

Podal-li žádost o zápis zástavního práva v poznamenaném pořadí vlastník nemovitosti, jenž si vymohl poznámku, stal se účastníkem knihovního řízení takto zahájeného nejen žadatel, nýbrž i zástavní věřitel, jemuž mělo býti k dobru knihovní právo, o jehož zápis bylo žádáno, a jest podle první věty § 37 zákona ze dne 19. června 1931, čís. 100 sb. z. a n. oprávněn k rekursu, jímž byla žádost vlastníka nemovitosti zamítnuta.

(Rozh. ze dne 6. června 1933, R II 211/33.)

Vlastník Josef M. podal knihovní žádost, aby na nemovitosti byl v poznamenaném pořadí povolen vklad zástavního práva pro pohledávky spořitelny v N. S o u d p r v é s t o l i c e vyhověl žádosti Josefa M-a jen co do polovice nemovitosti, co do druhé polovice nemovitosti ji zamítl. Proti zamítavému usnesení podala spořitelna v N. rekurs, jež r e k u r s n í soud odmítl, maje za to, že spořitelna v N. není oprávněna k rekursu, ježto o zápis zástavního práva v poznamenaném pořadí byl oprávněn žádati jen vlastník nemovitosti Josef M., jenž si vymohl poznámku pořadí.

N e j v y š š í s o u d zrušil napadené usnesení a vrátil věc rekursnímu soudu s poukazem, by znovu rozhodl o rekursu spořitelny v N. proti usnesení prvního soudu, nehledě k důvodu, z něhož rekurs odmítl.